

Силабус курсу Управління публічними фінансами

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д.е.н., проф. Тетяна КІЗИМА

Контактна
інформація

tetyana.kizyma68@gmail.com, +380982593665

Опис дисципліни

Дисципліна «Управління публічними фінансами» спрямована на формування у здобувачів сучасного системного та ризикоорієнтованого мислення, поглиблення фундаментальних знань у сфері управління публічними фінансами, оволодіння практичними навичками професійної діяльності з використанням новітнього управлінського інструментарію для досягнення поставлених цілей в умовах, що змінюються, посилення та розвиток лідерського потенціалу. Навчальна дисципліна зорієнтована на отримання здатностей щодо: розроблення та управління проектами у сфері публічних фінансів; формування стратегічних документів розвитку соціально-економічних систем на центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях, зокрема у контексті їх фінансової складової; вироблення і реалізації механізмів управління розвитком територій та громад, у тому числі в умовах післявоєнної відбудови України.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1.Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління	Володіння категоріальним і понятійним апаратом у сфері публічних фінансів; формування уявлення про функції публічних фінансів та розуміння їх ролі у фінансовій системі держави; ідентифікація моделей і новітніх тенденцій розвитку публічних фінансів; виявлення та оцінювання впливу глобальних чинників на розвиток публічних фінансів в Україні.	Дискусійна платформа: обговорення сучасних викликів та проблем розвитку публічних фінансів в Україні. Кейси. Тренінгові вправи.
2/2	2.Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи	Володіння процедурами і техніками розроблення і прийняття управлінських рішень у сфері публічних фінансів та вміння їх реалізовувати в умовах ризику й динамічності зовнішнього середовища; розуміння суті та необхідності проведення реформ у сфері публічних фінансів; оцінювання ефективності змін в організаційному та інформаційному забезпеченні управління публічними фінансами; здатність імплементувати інструментарій управління публічними фінансами в різних типах організацій.	Групова робота з моделювання основних векторів державної фінансової політики в умовах повномасштабної війни в Україні. Написання есе.
2/2	3.Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління	Володіння категоріальним і понятійним апаратом у сфері оподаткування; розуміння основ побудови податкової системи держави; виявлення та оцінювання впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на формування податкової політики в Україні; ідентифікація новітніх тенденцій розвитку податкової політики в Україні та зарубіжних країнах.	Дискусійна платформа: обговорення основних проблем та векторів реформування податкової політики України в умовах воєнного стану. Написання есе.
4/2	4.Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом	Оперування категоріальним і понятійним апаратом з питань бюджету, бюджетної системи, бюджетного процесу і бюджетного дефіциту; розуміння сутності доходів і видатків бюджету; ідентифікація причин і моделювання наслідків бюджетного	Моделювання практичних ситуацій – ділова гра на тему: «Формування бюджету міста в умовах війни».

		дефіциту; позиціонування місцевих бюджетів як основи фінансового забезпечення місцевого самоврядування; уміння проявляти лідерські якості у процесі формування та прийняття бюджету.	Тестовий контроль.
2/2	5. Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом	Розуміння сутності державного кредиту і державного боргу; вміння аналізувати внутрішні та зовнішні державні запозичення, а також переваги і недоліки боргового фінансування; ідентифікація причин виникнення і моделювання наслідків державного боргу; набуття навиків щодо ринкових і неринкових методів управління державним боргом.	Дискусійна платформа: переваги та вади боргового фінансування. Управлінські ситуації та практичні завдання.
2/2	6. Управління соціальними позабюджетними публічними фондами	Володіння знаннями щодо сутності і суспільного призначення соціальних позабюджетних публічних фондів; уміння визначати переваги і недоліки солідарної, накопичувальної та недержавної пенсійних систем; розуміння порядку нарахування, обчислення та сплати страхових внесків за державним пенсійним страхуванням, державним соціальним страхуванням та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття, а також механізму виплат із соціальних позабюджетних фондів України.	Дискусійна платформа: переваги та недоліки солідарної, накопичувальної і змішаної пенсійних систем. Управлінські ситуації та практичні завдання. Тренінгові вправи.
2/2	7. Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами	Розуміння сутності фінансової безпеки держави та її базових елементів; уміння та здатність ідентифікувати потенційні ризики і внутрішні та зовнішні загрози фінансовій безпеці держави; розуміння особливостей механізму та специфіки систем забезпечення фінансової безпеки держави; критичний аналіз впливу потенційних ризиків та загроз на основні індикатори фінансової безпеки України.	Дискусійна платформа: вплив внутрішніх і зовнішніх загроз на фінансову безпеку України в умовах повномасштабної війни. Тренінгові вправи.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання студентами усіх видів завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється у будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1–3) – 8 балів за тему – макс. 24 бали. Самостійна робота (теми 1–3) – 2 бали за тему – макс. 6 балів. Модульна робота – макс. 70 балів.	Опитування під час заняття (теми 4–7) – 8 балів за тему – макс. 32 бали. Самостійна робота (теми 4–7) – 2 бали за тему – макс. 8 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Презентація КПЗ – макс. 20 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 40 балів.	Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 50 балів.	Підсумковий бал = оцінка за $3M1 \times 0,2$ + оцінка за $3M2 \times 0,2$ + оцінка за $3M3 \times 0,2$ + оцінка за $3M4 \times 0,4$
Разом балів:				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бюджетна система : підручник / [В.Г. Дем'янишин, О.П. Кириленко та ін.] ; за ред. В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко, З.М. Лободіної. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 624 с.
2. Податкова система : підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк. К.: Знання України, 2019. 567 с.
3. Публічні фінанси : навч. посіб. / О.П. Кириленко, В.Г. Дем'янишин, Т.О. Кізіма, О.І. Тулай та ін.; за ред. д.е.н., професора Кириленко О.П. Тернопіль: Вектор, 2018. 294 с.

Додаткові:

4. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії : Вступ до фінансової науки; пер. з нім. С.І. Терещенко, О.О. Терещенка; за наук. ред. В. Федосова. К.: Либідь, 2000. 653 с.
5. Булавінець В., Карпишин Н. Резерви зростання доходів місцевих бюджетів України. Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій : монографія / За ред. Л. Гур'янової, В. Цибакової. Харків: ВШЕМ – ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2019. С. 76-86.
6. Дем'янишин В., Лободіна З., Кізіма Т. Організаційно-методичні засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист сімей з дітьми. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Вип. 1 (95). С. 69-85.
7. Длугопольський О. В. Реформування суспільного сектору економіки та нові підходи до управління публічними фінансами : моногр. К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. 280 с.
8. Кізіма Т., Кізіма А. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. Вип. 2 (92). С. 47-56.
9. Кізіма Т., Горин В. Видатки бюджету на надання житлових субсидій та їх вплив на суспільний добробут. Галицький економічний вісник. 2020. Том 64. № 3. С. 96-106.
10. Кізіма Т.О. Сучасні тренди розвитку фінансової системи України у контексті загальносвітових тенденцій. Сучасні тенденції розвитку економіки, фінансів та управління: нові можливості, проблеми, перспективи : збірн. матер. Всеукр. наук-практ. конф. з міжнар. участю (м. Київ, 10 лист. 2021 р.). Київ: КУБГ, 2021. С. 48-51.
11. Кізіма Т.О. Напрями реструктуризації фінансової системи України у контексті сучасних глобальних трендів. Сьомі Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія : зб. наук. праць. (м.

- Тернопіль, 16 лист. 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 146 с. С. 60-62.
12. Кізіма Т., Хамига Ю. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. Світ фінансів. 2019. Вип. 2 (59). С. 109-123.
 13. Кізіма Т.О., Хамига Ю.Я. Шахрайство з фінансовими ресурсами територіальних громад: сутність, види та напрями мінімізації. Управління фінансами територіальних громад: теорія і практика : монографія ; за заг. ред. О. Кириленко. Тернопіль : Економічна думка, 2019. 280 с.
 14. Кнейслер О., Спасів Н., Кізіма Т. Фінанси об'єднаних територіальних громад у фінансовій системі України. Світ фінансів. 2020. Вип. 1 (60). С. 8-19.
 15. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізіма Т., Савчук С. Сучасні тенденції розвитку та наслідки трансформації бюджетної системи України в контексті реформування управління публічними фінансами. Вісник економіки. 2021. Вип. 4 (102). С. 38-56.
 16. Макогон В.Д., Адаменко І.П. Державні та муніципальні фінанси в умовах економічних перетворень. Економічний вісник університету. 2020. Вип. 46. С. 177-183.
 17. Семенченко А.І. Інформаційно-комунікаційні технології в публічному управлінні місцевими фінансами: стан та перспективи розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2020. №13-14. С. 86-91.
 18. Хомутенко А.В., Хомутенко В.П. Організаційний ефект від управління державними фінансами України. Економіка та держава. 2020. №7. С. 55-60.
 19. Хомутенко А.В. Державний контроль ефективності управління державними фінансами України. Економіка та держава. 2020. №2. С. 48-56.
 20. Хомутенко А.В. Системні атрибути та структурні викривлення управління державними фінансами України. Науковий погляд: економіка та управління. 2019. № 2 (64). С. 151–162.
 21. Dubrovina N., Neubauerova E., Fabuš M., Tulai O. The evaluation of indices of public finance distribution on central and local levels for EU countries. Journal of European Economy. 2019. № 4. P. 454-465.
 22. Kizyma T.O., Lobodina Z.M., Kizyma A.Ya. Optimization of budget funds expenditures on organization of the state activity. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. Vol. 2. №5. P. 183-190.
 23. Kizyma T., Lobodina Z., Khamyha Yu. Fraud with financial resources of the state: types and effect on the shadow economy. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. №2 (29). P. 355-36.
 24. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioral finances. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2022. Vol. 5 (46). С. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886>
 25. Lobodina Z.M., Lopushniak H.S., Kizyma T.O., Lyvdar M.V. Inclusive budjeting: theoretical aspects, prerequisites and necessity for its implementation in Ukraine. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol. 2. №33. P. 463-472.
 26. Keynes J.M. The General Theory of Employment, Interest and Money (1936) John Maynard Keynes. URL: <https://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory>.
 27. Kozarezenko L., Petrushenko Y., Tulai O. Innovation in public finance management of sustainable human development activities. Marketing and Management of Innovations. 2018. № 4. P. 191–202.
 28. Musgrave R. A. Economics of Fiscal Federalism. Public Finance in a Democratic Society: Coll. Papers. Vol. 2. Brighton, U.K. : Wheatsheaf Books Ltd, 1986. P. 33–41.
 29. Masgrave R.A. The Theory of Public Finance. New York : McGraw Hill Book Co., 1959. 628 p.
 30. Pigou A. C. The Economics of Welfare [Електронний ресурс] Macmillan and Co., limited St. Martin's Street, London, 1932. URL: <http://oll.libertyfund.org/titles/1410>.
 31. Samuelson P. A. The Pure Theory of Public Expenditure. Review of Economics and Statistics. 1954. №4. P. 387–399.